

[Aage Fogh.]

år gamle, og som slet ikke passer til vor tid. Vi er ikke gået videre, end at lederne af disse stiftelser og klostre får adgang til at sælge, hvis de vil, og jorden kan derved inddrages under jordlovens almindelige bestemmelser. I konsekvens heraf må det tilstræbes, at der ikke skal kunne oprettes nye stiftelser, og at anden jord ikke kan inddrages under lignende besiddelsesformer, hvilket ville kunne ske ved oprettelse af aktieselskaber, og derfor gennemfører vi nu en bestemmelse om, at landbrugsjord ikke kan købes af og tilskødes aktieselskaber.

Jeg synes, det er fuldkommen rigtigt, og jeg understreger så kraftigt som muligt, at ingen nogen sinde har tænkt sig, at denne bestemmelse overhovedet skulle have en brod mod industrien. I vort arbejde i kommissionen og i vort senere arbejde med udarbejdelsen af lovforslaget er der aldrig nogen, der har tænkt sig, at lovforslaget skulle være vendt mod industrien. Det er da givet — det vil enhver forstå — at den jord, industrien har brug for, skal den have, når det er til legitime formål. Men der kan jo godt tænkes enkelte tilfælde, hvor industrien stræber videre, og til forebyggelse heraf synes jeg det er rimeligt at have en begrænsning.

Jeg nævnte ved lovforslagets anden behandling, at når vore sukkerfabrikker i øjeblikket har 1 000 ha til rådighed, kan jeg ikke se nogen fornuftig begrundelse for, at sukkerfabrikkerne som aktieselskaber skulle kunne sikre sig større arealer bare for at kunne drive sukkerroevl. Det må efter vort skøn være overladt til landmændene alene og ikke til de statskoncessionerede selskaber.

Derfor er vi tilfredse med de bestemmelser, der nu gennemføres. Jeg skal slutte med så kraftigt som muligt at understrege, at alle legitime interesser fra industriens side selvfølgelig skal tilgodeses, og jeg mener, at vi med den tilføjelse, der nu gives loven, har understreget så stærkt, at ingen kan være i tvivl derom, at denne lov ikke vender sig mod industrien, men tilstræber at sikre, at de, der dyrker Danmarks jord, får sikkerhed for, at de værdier, de frembringer, bliver deres egne; det sikres bedst, hvor der er den nærmeste tilknytning mellem jordens brugere og jordens ejere.

Fuglsang: Vi kan, som jeg tidligere har sagt, tilslutte os det foreliggende lovforslag.

Jeg forstår ikke den omsorg for industrien og industriens interesser, som kommer til udtryk her. Der er vel ingen, der for alvor tror, at nogen ansvarlig minister vil hindre en forsvarlig udvikling af industrien, hvor denne er påkrævet. Men så vidt jeg kan se, er det heller ikke det, det drejer sig om. Det er både for de af industriens mænd, der blander sig ind i foretagendet, og for landbrugets repræsentanter et spørgsmål om den principielle udvikling inden for landbruget. Det er, som det ærede medlem hr. Tesdorpf har sagt det, spørgsmålet om, efter hvilken linje man ønsker dansk landbrug fortsat skal udvikle sig. Det er med andre ord et spørgsmål om, hvorvidt lovgivningen skal arbejde til fordel for de få, som i forvejen har for meget, eller om man skal søge at rette på det forhold, at der er alt for mange, der har for lidt, alt for mange, der forgæves venter på at komme til. Det er det forhold, som det foreliggende lovforslag går ud på at rette, og derfor kan mit parti støtte det.

Oluf Pedersen: Det er for mig afgørende at beholde et personligt ejendomsforhold over for landbrugsjorden. Jeg kan godt se de vanskeligheder, der er ved generationsskifte på grund af de høje priser på ejendommene og jord på grund af risikoen for, at priserne kan falde igen. Det er et problem, der må løses, men det er ikke aktieselskabsformen, vi skal have. Det er noget helt andet, der skal hjælpe, nemlig fuld grundskyld. Havde vi grundskyld, ville man efter min opfattelse slet ikke finde på at lave den slags aktieselskaber, som der her er tale om; de er skabt af nutidens vanskeligheder og er for så vidt en frugt af en forfejlet lovgivning.

Vi vil fra retsforbundets side støtte lovforslaget, fordi vi holder på det personlige ejerforhold med hensyn til landbrugsjord, men jeg har dog et spørgsmål, som jeg gerne vil stille til den højtærede landbrugsminister, noget, som jeg gerne vil have klaret. Det er måske nok noget, som fremgår af lovforslaget og af bemærkningerne, men jeg synes alligevel, at det ikke er tydeligt nok, og derfor spørger jeg: er det rigtigt, at den foreslåede affattelse ikke angriber statens